

NA OBALAH SKRAJNEGA SEVERNEGA JADRANA IN JEZER PO SLOVENIJI SE SKRIVA MNOGO KRAJEV ZA JADRANJE NA DESKI OZIROMA "WINDSURFING". VREMENSKE RAZMERE ZA JADRANJE NA DESKI SO PRI NAS UGODNE VSAJ ŠEST MESECEV NA LETO, JE PA SEVEDA ODVISNO OD ZNANJA IN OPREME VSAKEGA POSAMEZNIKA, KDAJ GA VLEČE V MORJE. Z VEČJO OPREMO LAHKO SURFAŠ VSE POLETJE V MAESTRALU, ALI UJAMEŠ V JADRA ŠE NAJŠIBKEJŠO BURJO IN JUŽNE VETROVE, MEDTEM KO SE ZA PRAVE SURFACE TISTO PRAVO, DIVJE SURFANJE PRI NAS ZAČNE V SEPTEMBRU IN KONČA NEKJE V JUNIJU.

OPREMA

Oprema, ki jo potrebuješ, je torej odvisna predvsem od tvojega predznanja, nekoliko tudi od telesne konstitucije in vremenskih razmer. Za začetno učenje si je priporočljivo v toplem delu leta sposoditi, najeti ali kupiti čim širšo, stabilno in bolj plovno desko (širine 65 cm ali več, odvisno od telesne teže) ter manjše, čim lažje jadro (cca 5 - 6 m²) z jamborom, lokom in zglobom. Potem potrebuješ le še zmeren vetrič, čim manj valovito in toplo morje, sončno kremo in kopalke, ter nekoga z jeklenimi živci, da ti pri mučnih začetkih stoji ob strani.

Nekoliko bolj izkušeni surfači gredo v vodo raje spomladi in jeseni ob močnem vetru (najmanj 15 vozlov) in uporabljajo "manjšo" opremo; jadra, manjša od šestih kvadratnih metrov, in deske z volumnom, manjšim od 100 litrov, pred hladno vodo pa se zaščitijo s krajšimi neoprenskimi oblekami (shorty).

Res ekstremni surfači pa surfajo tudi pri jakosti 25 vozlov in več, z jadri razpona od 3,2 pa do 6,2 kvadratnega metra in z deskami z volumnom celo pod 70 litrov. Take razmere so pri nas le pozimi, zato poleg osnovne opreme potrebujejo vsaj še polsuho ali suho neoprensko obleko (pod katero voda ne prodre) ter še neoprensko kapuco, rokavice, nogavice in čevlje, prav tako ni odveč čelada. Pozimi temperatura zraka v močni burji redko presega tri stopinje Celzija, temperatura morja pa se spusti tudi pod osem stopinj Celzija.

Boljše, kvalitetnejše znamke opreme, s katerimi zmagujejo tekmovalci na raznih windsurfing tekmovanjih, so tudi dražje. Pri deskah so

popularne znamke JP Australia, Fanatic, Starboard, Naish; pri jadrh pa Naish, Neil Pryde, North Sails ... Pri nas se da kupiti vso potrebno opremo v trgovinah, kot so Obsession, Freestyle (www.freestyle.si), Funsports (www.funsports.si), Surf Shop (www.amodor.si) ...

RAZLIČICE

- ★ **SURFANJE PO KOPNEM:** poleg surfanja po vodi nekateri surfajo tudi po kopnem (asfaltu); s pomočjo "rolke", na katero se da pritrditi jadro.
- ★ **INDOOR WINDSURFING:** ker je veter za tekmovanje težko zanesljivo napovedati, se je razvilo tudi surfanje v pokritih bazenih z umetnim vetrom, proizvedenim z ogromnimi "vetrnicami". Enega takšnih bazenov imajo v Londonu, kjer se zgodi vsakoletno zimsko windsurferško tekmovanje v okviru International Boat show-a.

KAM V ŠOLO?

Osnov jadrnanja na deski v rahlem vetru se lahko naučiš v dveh do treh urah. Lažje je, če imaš dobrega učitelja, ki ti razloži osnove: kako sestaviti opremo, kako stati na deski, da imaš najboljše ravnotežje, kako pravilno držati jadro, kako spreminjati smer vožnje, kako se obesiti s trapezom na zanke na loku ... Dobro pa je poznati tudi nekaj meteorologije ter osnovnih pomorskih pravil. Zlasti v začetku jadralec vozi blizu obale, kjer se srečuje s kopalci, čolni, potapljači in mora vedeti, kje ne sme jadrati, kakšna so pravila srečevanja in kako ravnati v nevarnosti. Ko obvladaš osnove, se pa zabava šele zares začne. Že za učenje samih obratov (obrat z vetrom - jibe, obrat proti vetru - tack) ti zna vzeti neskončno število ur na vodi, kaj šele učenje glisiranja, skokov, trikov, salt, vožnje po valovih ... Morje je brezmejno igrišče, veter pa brezplačni vir energije - zakaj ju ne bi izkoristili? Šola jadrnanja na deski Bum: <http://kjdbum.tripod.com>

TEKMOVANJA

Ena trenutno najpopularnejših tekmovalnih disciplin na svetu je FREESTYLE. To je disciplina, ki jo po slovensko razumemo kot surfanje v prostem slogu. Windsurferji na tekmovanju izvajajo najbolj zahtevne manevre z jadrom in desko ter kombinacijo vsega. Freestylerje bi lahko preimenovali kar v baletke in akrobate, saj na vodni površini poplesujejo in prikazujejo najbolj zahtevne akrobatske elemente. Obrate, skoke, salte, vrtenje jadra ali drugače v surfaškem

WINDSURFING

prevodu: Loops, Jibes, Jumps, Trix. Sicer pa se tekmuje tudi v FORMULI, HITROSTI, SLALOMU, SUPERX-u in Wave-u (vožnji po valovih) ...

Freestyle in Wave disciplino sodijo sodniki; zmaga tekmovalca, ki obvlada največ in najtežje elemente. Olympic Boardsailing, Formula windsurfing, Slalom, Speed Racing in SuperX so tekme, kjer morajo vsi tekmovalci opraviti isto pot, zmaga najhitrejši.

Pri nas se surfaška tekmovanja odvijajo v okviru Pokala Adria, čigar razpored najdete na www.slosurf.com. Sicer pa je jadrnanje na deski tudi olimpijski šport. Na olimpijskih igrah morajo vsi tekmovalci uporabljati enake, v naprej določene deske in jadra, ki morajo biti taka, da ustrezajo čim več vremenskim razmeram hkrati, saj je olimpijske igre potrebno speljati, ne glede na vreme.

TERENI

Tiste dni, ko daleč od morja čakamo na poletje in sanjarimo o času dopustov ter več tednov trajajočih »surfarij« okoli sredozemskih, kanarskih ali celo karibskih in drugih otokov, si lahko privoščimo surfanje v nam bližjih krajih.

Kdaj in kje bo pihalo, predvsem pa kolikšna bo jakost vetra, preprosto poiščeš na internetu. Kadar piha burja, so vetru najbolje izpostavljeni naslednji kraji: Izola, Žusterna (velja za najbolj varno ob močni burji), Piran, Baška, Punat, Savudrija ...

Dovolj močni južni vetrovi so bolj izjema kot pravilo, pa vendar se ob jugu hodi surfati na Rt Seča - pri gostilni Ribič, v Savudrijo, v Umag in Punat.

Ob jugozahodniku se lahko odpraviš na obalo katerega izmed jezer; npr. Bohinjskega, Cerknjskega, Gajševskega ali Velenjskega.

ZANIMIVOSTI

★ **ZAČETKI DESKANJA:** deskanje se je kot športna panoga uveljavilo leta 1969 v Ameriki, izumila pa

sta ga Drake in Schweitzer. Proizvodnja desk se je začela zelo hitro, in sicer že leta 1970. Današnje deske z lahkoto dosežejo hitrost 65 km/h in več, večji deskarji pa lahko skočijo v višino tudi do 10 metrov ali pa jadrajo na valovih, ki so visoki kot povprečna družinska hiša.

★ **VELIKA IMENA WINDSURFINGA:** Bjorn Dunkerbeck, Robbie Naish, Karin Jaggi, Daida and Iballa Moreno, Francisco Goya, Josh Stone ...

★ **WINDSURFERSKI BLOGI:** Windsurfing je lahko prava zastupitev, stil življenja in razmišljanja ter življenjska filozofija. Beri bloge in prepričaj se boš ... www.51times.tv, www.wind.waveride.net, <http://itna.blogspot.com>

★ **OTROCI IN WINDSURFING:** Windsurfajo lahko že 3 letni otroci. Za starost otrok 8 - 15 let so že organizirana bolj ali manj resna tekmovanja.

★ **WINDSURFERSKE REVIJE:** čeprav v Sloveniji nimamo posebne windsurferske revije, imajo windsurfing rubrike z rednimi reportažam, predstavami in novicami kar tri slovenske navične revije; Kapital-Navtika, Navtika Magazin in Val. Sicer pa je med osebnimi predmeti slovenskih windsurferjev zaslediti tudi naslednje tuje revije: www.boards.co.uk, www.surf-magazin.de, www.windsurfingmag.com

★ **FESTIVAL HALLOWIND:** na noč čarovnic (29. 10 do 1. 11.) se v hrvaški Premanturi/Puli že nekaj let odvija brezplačen surfaško-kolesarski dogodek s tekmovanjem windsurferjev za Pokal Adria, gorsko kolesarskim tekmovanjem, koncerti, predvajanjem surf filmov. www.windsurfing.hr

★ **WINDSURFCAMP:** slovenski windsurferji so v prvem tednu avgusta pripravili trojni windsurf camp v Egiptu. Več podrobnosti na www.ujusansasurflklub.si.

★ **REKORD:** najhitrejšo vodno plovilo, gnano na veter, je prav windsurf. Pred kakšnim letom je Finian Maynard s surfom prevzel jadrlni rekord, ki ga je prej dolgo vrsto let držala jadrnica oz. katamaran Yellow Pages Endeavour. Zdaj je rekordna hitrost 48,7 vozla, torej malo čez 90 km/h.

VEČ O WINDSURFINGU

- ★ www.slosurf.com
- ★ www.windzin.com
- ★ www.style-team.si
- ★ www.totisurf.com

JADRANJE NA DESKI